Súd:	Najvyšší správny súd SR
Spisová značka:	6Svk/28/2026
Identifikačné číslo súdneho spisu:	0924100541
Dátum vydania rozhodnutia:	26. 08. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Viola Takáčová
ECLI:	ECLI:SK:NSSSR:2026:0924100541.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD., LL.M. a členov senátu JUDr. Martina Tisa a JUDr. Michala Matulníka, PhD., v právnej veci žalobcu: B.. F. I., narodený XX. G. XXXX, bytom v D. (bez uvedenia bližšej adresy), adresa na doručovanie: D..O.. R. XX, XXX XX D., právne zast.: Mgr. et Mgr. Dušanom Strakom, advokátom so sídlom v Prešove, Námestie legionárov č. 5, proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, so sídlom v Bratislave, Župné námestie č. 12, o preskúmanie zákonnosti listu - opatrenia žalovaného z 29. júla 2024, číslo spisu: KT/14173/2024, ČRZ: 82716/2024, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Správneho súdu v Košiciach z 24. marca 2026, č.k. 2S/19/2024-298, t a k t o

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

I.

1. Správny súd v Košiciach (ďalej len „správny súd“) rozsudkom z 24. marca 2026, č.k. 2S/19/2024-298 podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol správnu žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti listu - opatrenia nazvaného „Vybavenie podnetu“ vydaného žalovaným dňa 29. júla 2024, číslo spisu: KT/14173/2024, ČRZ: 82716/2024, ktorým žalovaný upovedomil žalobcu primárne o tom, že žalobcom podané odvolanie proti rozhodnutiu Centra právnej pomoci, Kancelária Prešov z 13. mája 2024, číslo KaPO-51325/11324/2024-52074/2024 o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci nie je prípustné, z ktorého dôvodu potom žalovaný preskúmal právoplatné rozhodnutie z 13. mája 2024, či vo veci nie sú naplnené podmienky obnovy konania podľa § 62 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“), respektíve podmienky na preskúmanie tohto rozhodnutia mimo odvolacieho konania podľa § 65 Správneho poriadku. Dospel k záveru o zákonnosti rozhodnutia z 13. mája 2024, nepriznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci z dôvodu nesplnenia podmienky, že spor nie je zrejme bezúspešný, keď odvolanie žalobcu voči uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica zo 16. apríla 2024, sp. zn. 75Ek/834/2022 nie je podľa § 386 písm. c/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) prípustné, bol správny.

2. Správny súd zákonnosť preskúmavaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách § 3 ods. 1 písm. a/, § 8. § 10 ods. 5-7, § 25 zákona č. 327/2005 Z.z., § 3 ods. 1, § 19 ods. 1-3, § 32 ods. 1, § 34 ods. 3,4, § 46, § 62 ods. 1, § 63 ods. 1, § 65 ods. 1,2 Správneho poriadku a v zmysle právnej úpravy ustanovenej SSP a dospel k záveru o nedôvodnosti podanej správnej žaloby.

3. Správny súd mal preukázané, že žalobca podal odvolanie, pričom proti rozhodnutiu z 13. mája 2024 odvolanie nebolo prípustné. Z uvedeného dôvodu tak žalovaný postupoval správne, keď na takéto podanie vo veci samej neprihliadol ako na odvolanie, pretože nemohlo ani vyvolať účinky začatia odvolacieho konania a nepochybil, keď takéto podanie žalobcu preskúmal z hľadiska, či neodôvodňuje obnovu konania alebo zmenu alebo zrušenie rozhodnutia mimo odvolacieho konania. Podľa názoru správneho súdu žalovaný v rámci skúmania podmienok podľa § 62 a § 65 Správneho poriadku ustálil, že odvolanie v právnej veci žalobcu (v konaní v ktorom žiadal žalobca priznať nárok na poskytnutie právnej pomoci) je neprípustné a bolo by odmietnuté podľa § 386 písm. c/ CSP bez toho, aby odvolací súd rozhodnutie napadnuté odvolaním preskúmal a o odvolaní meritórne rozhodol a dospel k názoru, že vec, ktorá bola predmetom žiadosti o poskytnutie právnej pomoci, je zrejme bezúspešná. Žalovaný riadne preskúmal a posúdil, či v danom konaní nebol daný niektorý z dôvodov na obnovu konania podľa § 62 ods. 1 písm. a/ až e/ Správneho poriadku a rovnako tak skúmal aj prípadnú odôvodnenosť zrušenia rozhodnutia podľa § 65 ods. 2 Správneho poriadku a dospel k záveru, že rozhodnutie bolo vydané v súlade s platnými právnymi predpismi a zároveň pri vydávaní napadnutého rozhodnutia správny orgán vychádzal z úplne a správne zisteného skutkového stavu veci a rešpektoval všetky procesné podmienky ustanovené zákonom. Zároveň z vlastnej rozhodovacej činnosti mal preukázané, že žalobca proti rozhodnutiu z 13. mája 2024 podal správnu žalobu, o ktorej správny súd rozhodol uznesením z 28. mája 2025, sp. zn. 6S/35/2024 a správnu žalobu odmietol a žiadnemu z účastníkov konania nepriznal právo na náhradu trov konania.

4. Účastníkom konania právo na náhradu trov konania nepriznal.

II.

5. Proti rozsudku správneho súdu podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.
6. Namietal, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f/ SSP) a rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP).

7. Konkrétne namietal, že bol daný dôvod na nariadenie obnovy konania, keďže Centrum právnej pomoci, Kancelária Prešov nepridelilo žalobcovi advokáta s tým, že ide o zrejmú bezúspešnosť veci. Správny orgán nemal skúmať bližšie skutkové okolnosti, ale mal poskytnúť právnu pomoc a určiť advokáta (žalobca požadoval aj predbežné poskytnutie právnej pomoci). Nezákonne postupoval aj žalovaný, keď svojím opatrením postup prvostupňového správneho orgánu prakticky „odobril“. Vyjadril názor, že splnil všetky zákonné podmienky na pridelenie advokáta. Podporne odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/254/2008 a Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 296/2011. V závere uviedol, že je človekom bez trvalého pobytu nemajúcim žiadnu adresu, a teda položil otázku, ako a kde mu majú byť doručované rozhodnutia.

III.

8. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadril podaním z 26. júna 2026. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces uviedol, že nestačí iba všeobecne tvrdiť, že právo na spravodlivý proces bolo porušené, ale treba konkrétne uviesť a odôvodniť, v čom konkrétne toto porušenie spočíva. Rovnako k námietke ohľadom nesprávneho právneho posúdenia veci uviedol, že žalobca musí riadne uviesť, v čom spočíva nesprávnosť právneho posúdenia. Žalobcom tvrdenú existenciu dôvodu na nariadenie obnovy konania žalovaným bez uvedenia relevantných skutočností majúcich oporu v zákone považoval žalovaný za tendenčné a účelové. V súvislosti s námietkou žalobcu, že je človekom bez trvalého pobytu a nemá žiadnu adresu, žalovaný uviedol, že podľa dostupných údajov má ako platnú adresu trvalého pobytu „Prešov“, čo je možné overiť v relevantných databázach. Teda nie je pravda, že žalobca nemá trvalý pobyt, naopak je povinnosťou žalobcu hlásiť svoj trvalý pobyt. V takom prípade podľa § 5 zákona č. 253/1998 Z.z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky platí, že adresa sídla obecného úradu tejto obce je adresou takého občana na účely doručovania písomností od orgánov verejnej správy a iných štátnych orgánov a na účely zápisu do zoznamu voličov. Zákon č. 253/1998 Z.z. dáva každému, kto nemá možnosť prihlásiť si trvalý pobyt štandardným spôsobom, mať adresu trvalého pobytu v Slovenskej republike a túto aj využívať na to, aby mu na ňu boli doručované úradné zásielky. Je potom povinnosťou takejto osoby sledovať úradné

oznámenia príslušnej samosprávy o príchode konkrétnej zásielky. Zároveň má možnosť mať reálnu doručovaciu adresu v Slovenskej republike. Žalobca využil možnosť doručovania do jeho poštového priečinku, je preto plne zodpovedný za to, že sa včas dozvie o tam doručených zásielkach. Aj napriek skutočnosti, že žalobca tvrdí, že bol donútený zriadiť si schránku na doručovanie (D..O.. R.), ktorá neslúži ako trvalý pobyt, túto uvádza vo svojich žiadostiach a písomnostiach ako korešpondenčnú adresu / adresu na doručovanie. Rozhodnutie zriadenia D..O.. R. bolo rozhodnutím žalobcu, na ktoré žalovaný nemá žiaden vplyv. Žalobca si vyhradil doručovanie do poštového priečinku, a teda žalovaný postupoval v súlade s § 25 Správneho poriadku pri uplatnení fikcie doručenia. V závere poukázal na to, že predmetom súdneho prieskumu bolo vybavenie podnetu, keďže žalobca podal odvolanie proti rozhodnutiu o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci, ktoré zákon nepripúšťa. Za daných procesných okolností preto žalovaný mohol vo veci aplikovať len tie ustanovenia Správneho poriadku, ktoré umožňujú preskúmanie právoplatného rozhodnutia správneho orgánu. Správny súd podľa názoru žalovaného dospel k správnemu a zákonnému záveru, keď po preskúmaní vyššie uvedeného vybavenia podnetu žalobu zamietol s odôvodnením, že žalovaný riadne preskúmal a posúdil, či nebol daný niektorý z dôvodov na obnovu konania podľa § 62 ods. 1 písm. a/ až e/ Správneho poriadku a rovnako tak skúmal aj prípadnú odôvodnenosť zrušenia rozhodnutia prvostupňového orgánu podľa § 65 ods. 2 Správneho poriadku a dospel k záveru, že rozhodnutie bolo vydané v súlade s platnými právnymi predpismi a zároveň pri vydaní napadnutého rozhodnutia správny orgán vychádzal z úplne a správne zisteného skutkového stavu veci a rešpektoval všetky procesné podmienky ustanovené zákonom.

9. Navrhol, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

IV.

10. Vyjadrenie žalovaného bolo doručené žalobcovi dňa 30. júna 2026 na vedomie.

V.

11. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. h/ SSP) preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti (§ 453 ods. 1,2 SSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť.

12. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

13. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

14. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmavajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.
15. Podľa § 6 ods. 2 písm. a/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách.

16. Podľa § 177 ods. 1 SSP, správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

17. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti v danej veci bol rozsudok správneho súdu, ktorým súd postupom podľa § 190 SSP zamietol správnu žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti listu - opatrenia nazvaného „Vybavenie podnetu“ vydaného žalovaným dňa 29. júla 2024, číslo spisu: KT/14173/2024, ČRZ: 82716/2024.

18. Podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z.z., centrum rozhodne o žiadosti do 30 dní od doručenia žiadosti, ktorá spĺňa náležitosti podľa odseku 1; túto lehotu nemožno predĺžiť. Proti rozhodnutiu o nároku na poskytnutie právnej pomoci nie je možné podať opravný prostriedok. Proti rozhodnutiu o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci možno podať správnu žalobu do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia.

19. Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z., na konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci a o súvisiacich nárokoch podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní. 16) (odkaz na Správny poriadok).

20. Podľa § 62 ods. 1 Správneho poriadku, konanie pred správnym orgánom ukončené rozhodnutím, ktoré je právoplatné, sa na návrh účastníka konania obnoví, ak
a/ vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré mohli mať podstatný vplyv na rozhodnutie a nemohli sa v konaní uplatniť bez zavinenia účastníka konania;
b/ rozhodnutie záviselo od posúdenia predbežnej otázky, o ktorej príslušný orgán rozhodol inak;
c/ nesprávnym postupom správneho orgánu sa účastníkovi konania odňala možnosť zúčastniť sa na konaní, ak to mohlo mať podstatný vplyv na rozhodnutie a ak sa náprava nemohla urobiť v odvolacom konaní;
d/ rozhodnutie vydal vylúčený orgán (§ 9 a 13), ak to mohlo mať podstatný vplyv na rozhodnutie a ak sa náprava nemohla urobiť v odvolacom konaní;
e/ rozhodnutie sa opiera o dôkazy, ktoré sa ukázali ako nepravdivé, alebo rozhodnutie sa dosiahlo trestným činom.

21. Podľa § 62 ods. 2 Správneho poriadku, správny orgán nariadi obnovu konania z dôvodov uvedených v odseku 1, ak je na preskúmaní rozhodnutia všeobecný záujem.

22. Podľa § 65 ods. 1 Správneho poriadku, rozhodnutie, ktoré je právoplatné, môže z vlastného alebo iného podnetu preskúmať správny orgán najbližšie vyššieho stupňa nadriadený správnemu orgánu, ktorý toto rozhodnutie vydal (§ 58), ak ide o rozhodnutie ústredného orgánu štátnej správy, jeho vedúci na základe návrhu ním ustavenej osobitnej komisie (§ 61 ods. 2).
23. Podľa § 65 ods. 2 Správneho poriadku, správny orgán príslušný na preskúmanie rozhodnutia ho zruší alebo zmení, ak bolo vydané v rozpore so zákonom, všeobecne záväzným právnym predpisom alebo všeobecne záväzným nariadením. Pri zrušení alebo zmene rozhodnutia dbá na to, aby práva nadobudnuté dobromyseľne boli čo najmenej dotknuté.

24. Najvyšší správny súd z obsahu súdneho spisu, ako aj administratívneho spisu žalovaného mal preukázané, že:
- žalobca dňa 09. mája 2024 požiadal o poskytnutie právnej pomoci
[právnu pomoc žiadal priznať vo veci podania odvolania proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica zo 16. apríla 2024, sp. zn. 75Ek/834/2022],
- žalovaný rozhodnutím z 13. mája 2024 nepriznal žalobcovi nárok na poskytnutie právnej pomoci
[dospel k záveru o zrejmej bezúspešnosti sporu, keďže odvolanie proti uzneseniu príslušného súdu, ktorým súd rozhodol o sťažnosti žalobcu podanej proti rozhodnutiu vydanému vyšším súdnym úradníkom nie je podľa § 386 písm. c/ CSP prípustné, a teda odvolanie žalobcu by bolo odmietnuté],
- žalobca následne podal voči uzneseniu z 13. mája 2024 odvolanie,
- žalovaný tu preskúmavaným listom - opatrením z 29. júla 2024 a nazvaným „Vybavenie podnetu“ po tom, čo s ohľadom na to, že proti rozhodnutiu o nároku na poskytnutie právnej pomoci nie je možné podať opravný prostriedok, podanie žalobcu preskúmal z hľadiska, či neodôvodňuje obnovu konania alebo zmenu alebo zrušenie rozhodnutia mimo odvolacieho konania a dospel k záveru, že rozhodnutie z 13. mája 2024 bolo vydané v súlade s platnými právnymi predpismi a zároveň pri vydávaní napadnutého rozhodnutia správny orgán vychádzal z úplne a správne zisteného skutkového stavu veci a rešpektoval všetky procesné podmienky ustanovené zákonom.

25. Najvyšší správny súd po vyhodnotení žalobcom v kasačnej sťažnosti uplatnených dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku správneho súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od zásadných záverov prijatých správnym súdom vo veci samej, spolu s poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedenú v odôvodnení napadnutého rozsudku správneho súdu, ktoré vytvárajú dostatočné

právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Senát najvyššieho správneho súdu považuje právne posúdenie preskúmavanej veci správnym súdom za správne a súladné so zákonom.

26. V tu prejednávanej veci bolo nesporne preukázané, že žalobca rozhodnutie Centra právnej pomoci, Kancelária Prešov z 13. mája 2024 napadol odvolaním. Z vyššie citovaného ustanovenia § 10 ods. 5 veta druhá a veta tretia zákona č. 327/2005 Z.z. vyplýva, že proti rozhodnutiu o nároku na poskytnutie právnej pomoci nie je možné podať opravný prostriedok. Proti rozhodnutiu o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci možno podať správnu žalobu do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia. Z uvedeného je zrejmé, že odvolanie proti takémuto rozhodnutiu nie je prípustné. Za takého stavu potom Centrum právnej pomoci, Kancelária Prešov správne postupovalo, keď podanie žalobcu predložilo žalovanému ako správnemu orgánu vyššieho stupňa, ktorý toto podanie žalobcu vyhodnotil podľa obsahu (aj) ako podnet na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania podľa § 65 Správneho poriadku (porovnaj § 60 Správneho poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2003). V rámci takéhoto prieskumu (teda v režime § 65 Správneho poriadku) sa žalovaný riadne a správne vysporiadal so všetkými skutočnosťami, z ktorých Centrum právnej pomoci, Kancelária Prešov v procese vydania rozhodnutia z 13. mája 2024 o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci vychádzalo. Žalovaný mal za riadne preukázané, že žalobca žiadal právnu pomoc vo veci podania odvolania proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica zo 16. apríla 2024, sp. zn. 75Ek/834/2022. Uvedeným uznesením okresný súd zamietol sťažnosť žalobcu podanú proti uzneseniu, ktoré vydal vyšší súdny úradník. Odvolanie proti takémuto uzneseniu však nie je prípustné. Žalovaný potom dospel k záveru, že Centrum právnej pomoci, Kancelária Prešov v rozhodnutí z 13. mája 2024 správne ustálilo, že odvolanie v právnej veci je neprípustné a bolo by odmietnuté podľa § 386 písm. c/ CSP bez toho, že by odvolací súd rozhodnutie napadnuté týmto odvolaním preskúmal a o odvolaní meritórne rozhodol, teda, že vec, ktorá bola predmetom žiadosti o poskytnutie právnej pomoci, je zrejme bezúspešná. Dôvod pre zrušenie, prípadne zmenu napadnutého rozhodnutia mimo odvolacieho konania teda opodstatnene nevidel. Žalobcom podané odvolanie bolo tiež posúdené ako (možný) návrh na obnovu konania podľa § 62 Správneho poriadku, pričom žalovaný zákonom predpokladané dôvody pre obnovu konania nevzhliadol. Rovnako žalobca takéto dôvody neuviedol. Žalovaný preto správne postupoval, keď napadnutým listom nazvaným „Vybavenie podnetu“ informoval žalobcu o tom, že rozhodnutie z 13. mája 2024 bolo vydané v súlade s platnými právnymi predpismi a zároveň pri vydávaní napadnutého rozhodnutia správny orgán vychádzal z úplne a správne zisteného skutkového stavu veci a rešpektoval všetky procesné podmienky ustanovené zákonom. Rovnako zo Správneho poriadku nevyplýva povinnosť, aby správny orgán v procese vybavenia odvolania, ktoré bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, vydal rozhodnutie podľa § 46 a nasl. Správneho poriadku. Plne postačujúce bolo, že žalovaný riadne upovedomil žalobcu jednak o neprípustnosti ním podaného odvolania a jednak o dôvodoch, na základe ktorých napadnuté rozhodnutie z 13. mája 2024 obstálo aj v rámci posudzovania možnej obnovy konania a tiež v rámci jeho posudzovania mimo odvolacieho konania.

27. Pre úplnosť najvyšší správny súd považuje za potrebné zdôrazniť mimoriadnu povahu konania o preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania (mimoriadny opravný prostriedok). Podnet na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania v administratívnych vzťahoch nedisponuje takými účinkami ako podanie návrhu či odvolania, teda, že bezprostredne iniciuje začiatok konania o ňom s povinnosťou vydania rozhodnutia na strane administratívneho orgánu. Mimo odvolacie konanie je menej formálnym druhom prieskumu nezákonností právoplatných rozhodnutí, v ktorom príslušný nadriadený orgán zasahuje do právoplatných rozhodnutí len výnimočne v prípade zistenia ich nezákonnosti, pretože takéto rozhodnutia sú v zásade nezmeniteľné a záväzné (právna istota). Uvedený prieskum môže nadriadený orgán vykonať nielen z podnetu dotknutej osoby, ale aj z vlastného podnetu. Podávateľ podnetu má právo len na to, aby sa príslušný nadriadený orgán jeho podnetom zaoberal a oboznámil ho s výsledkom jeho posúdenia. Rozhodnutie je povinný vydať príslušný orgán v prípade zistenia nezákonnosti, ktorá si vyžaduje zmenu alebo zrušenie preskúmavaného rozhodnutia, pretože dochádza k prelomeniu právnej istoty, zásahu do právoplatného rozhodnutia, čomu musí zodpovedať tak forma rozhodnutia, ako aj jeho obsahové náležitosti, najmä riadne zdôvodnenia zistenej nezákonnosti. V negatívnom prípade (nezistenia tvrdenej nezákonnosti) nedochádza k žiadnemu zásahu do právoplatného právneho stavu nastoleného napadnutým rozhodnutím, a preto postačí aj neformálne opatrenie - oznámenie, ktorým bude naplnená požiadavka ochrany oprávnených záujmov podávateľa podnetu v rozsahu informovania o tom, že nedôjde k zmene ani zrušeniu právoplatného rozhodnutia na základe jeho podnetu. Aj takéto neformálne oznámenie má povahu opatrenia preskúmateľného správnym súdom napriek tomu, že nedochádza k zásahu do práv podávateľa podnetu v zmysle zmeny

jeho právnej pozície už nastolenej právoplatným rozhodnutím. Samotné oprávnenie podať podnet zahŕňa aj oprávnenie podnecovateľa, aby na svoj podnet dostal odpoveď, hoc aj neformálnu a negatívnu, pretože nadriadený správny orgán má korelatívnu povinnosť sa takýmto podnetom spĺňajúcim zákonné požiadavky zaoberať a odpoveď poskytnúť. Inými slovami, podnecovateľ sa dožaduje poskytnutia právnej ochrany jeho oprávnenému záujmu (aby bolo preskúmané rozhodnutie, ktoré považuje za nezákonné) uplatnenému v administratívnom konaní podaním podnetu a tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť administratívneho orgánu sa podnetom zaoberať a podať odpoveď. V hre je preto subjektívne procesné právo podnecovateľa, ktoré je kryté článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako základné právo na inú právnu ochranu, a ako také nemôže byť napadnuté opatrenie (oznámenie o nevyhovení podnetu) vyňaté zo súdneho prieskumu správnych súdov, pretože sa týka tohto základného práva (článok 46 ods. 2 posledná veta Ústavy Slovenskej republiky). Preto správny súd správne postupoval, keď napadnutý list nazvaný „Vybavenie podnetu“ vyhodnotil ako opatrenie podliehajúce súdnemu prieskumu. Žalobcovi tak bola poskytnutá riadna súdna ochrana už v konaní o správnej žalobe a pokračujúc týmto kasačným konaním. Možno len doplniť, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi (IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

28. K námietke, že správny orgán nemal skúmať bližšie skutkové okolnosti, ale mal poskytnúť právnu pomoc a určiť žalobcovi advokáta, najvyšší správny súd uvádza, že v konaní podľa zákona č. 327/2005 Z.z. treba mať na zreteli, že rozhodovanie o priznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci, podľa tohto zákona, predstavuje obmedzenie práva na súdnu a inú právnu pomoc garantovaného ústavou, preto je nanajvýš nevyhnutné brať do úvahy článok 13 Ústavy Slovenskej republiky tak, aby do tohto práva bolo zasiahnuté skutočne len v nevyhnutnej miere a vždy v súlade so zákonom. Štát žiadnym spôsobom negatívne nezasahuje do práva na súdnu a inú právnu ochranu. Štát preberá na seba pozitívny záväzok vo vzťahu k občanom v núdzi, a to v rozsahu, ktorý je prijateľný z hľadiska dlhodobej udržateľnosti, keďže by bolo neúnosné poskytovať právnu pomoc tohto druhu v absolútne všetkých prípadoch, t.j. bez stanovenia hranice odkázanosti a bez stanovenia rozsahu oblastí, v ktorých sa právna pomoc poskytuje (systémom „každému a vo všetkom“). Pozitívny záväzok štátu, ktorý tento na seba dobrovoľne preberá, sa však vzťahuje na zabezpečenie uplatnenia práva na súde prostredníctvom priznania nároku na poskytnutie právnej pomoci v obmedzených prípadoch. Za plne opodstatnené treba považovať oprávnenie správneho orgánu, aby skúmal, či v konkrétnom prípade nejde u žiadateľa o zneužitie práva, alebo či už zo skutkových tvrdení žiadateľa, bez potreby vykonávania dokazovania, nie je nepochybné, že jeho návrhu nemožno vyhovieť, napríklad v prípade zániku práva uplynutím času, dôkaznej núdze a podobne. Za účelom odbremenenia súdov od tzv. šikanóznych a bagateľných návrhov zákon č. 327/2005 Z.z. už vyššie citovaným ustanovením § 8 Centru právnej pomoci zveril právomoc tieto návrhy „eliminovať“ v podobe vydávaní negatívnych rozhodnutí o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci, a to z dôvodu nesplnenia jednej z kumulatívnych podmienok priznania tohto nároku (§ 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.). Rozsah posúdenia zrejmej bezúspešnosti sporu je plne v kompetencii Centra právnej pomoci a závisí od okolností konkrétneho prípadu s tým, že Centrum právnej pomoci ako príslušný správny orgán (§ 5 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.), za účelom rozhodnutia o nároku fyzickej osoby na poskytnutie právnej pomoci sa musí otázkou zrejmej bezúspešnosti sporu zaoberať, pretože bez splnenia podmienky, že „nejde o zrejmú bezúspešnosť sporu“ nemožno požadovaný nárok na poskytnutie právnej pomoci priznať, aj keď žiadateľ ďalšie dve podmienky plynúce z vyššie citovaného ustanovenia § 6 zákona č. 327/2005 Z.z. splnil.

29. K žalobcom namietanej otázke ohľadom doručovania najvyšší správny súd uvádza, že žalobcom napadnuté opatrenie z 29. júla 2024 bolo žalobcovi uložené do ním označeného priečinku D..O.. R. XX; prevzatie zásielky žalobca potvrdil vlastnoručným podpisom na príslušnej doručenke. Správna žaloba bola zo strany správneho súdu meritórne prejednaná (správny súd neodmietol správnu žalobcu napríklad z dôvodu jej oneskoreného podania). Rovnako žalobca podal v zákonom stanovenej lehote proti rozsudku správneho súdu kasačnú sťažnosť, z ktorého dôvodu potom námietka ohľadom doručovania nebola v tu prejednávanej veci sporná. Najvyšší správny súd teda nemal dôvod sa bližšie zaoberať s tvrdením žalobcu, že je bez trvalého pobytu nemajúcim žiadnu adresu a s tým súvisiacou otázkou ohľadom doručovania rozhodnutí.

30. K odkazu žalobcu na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/254/2008 a Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 296/2011 najvyšší správny súd len dodáva, že žalobca (zastúpený advokátom) bližšie v kasačnej sťažnosti neozrejmil skutkovú a právnu podobnosť označených rozhodnutí z tu prejednávanou vecou. Predmetom konania vedeného pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 4Cdo/254/2008 bola žaloba o zaplatenie zmluvných pokút pre porušenie povinnosti s tým, že najvyšší súd zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach z dôvodu porušenia práva dovolateľa na spravodlivé súdne konanie pre nedostatok riadneho odôvodnenia rozhodnutia. Vo veci sp. zn. IV. ÚS 296/2011 zase Ústavný súd Slovenskej republiky vyhovel ústavnej sťažnosti a zrušil uznesenie Krajského súdu v Bratislave z dôvodu nedostatočného uvedenia dôvodov, keď krajský súd námietky sťažovateľky nevyhodnotil, rozhodol len všeobecne o odklade exekúcie predajom nehnuteľností bez toho, aby tento postup relevantne a preskúmateľne odôvodnil. Pokiaľ žalobca odkazom na tieto rozhodnutia nepriamo namietal nedostatočné odôvodnenie rozsudku správneho súdu, najvyšší správny súd dodáva, že aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, týkajúcej sa požiadaviek riadneho odôvodnenia rozsudku súdu (napríklad Kraska proti Švajčiarsku z 29. apríla 1993, García Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. októbra 2015, sp. zn. II. ÚS 675/2014-40, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 03. júla 2003, sp. zn. IV. ÚS 115/03-14, prípadne sp. zn. IV. ÚS 112/05, alebo sp. zn. I. ÚS 117/05), súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky otázky, nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam. Správny súd v tu prejednávanej veci primerane rozumným a v okolnostiach veci (dajúc zreteľ na charakter súdneho prieskumného konania v rámci správneho súdnictva) postačujúcim spôsobom objasnil prejednávanú vec, správne objasnil predmet sporu, na prerokúvaný prípad aplikoval relevantné hmotnoprávne a procesnoprávne ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov a svoje rozhodnutie, ktorým správnu žalobu ako nedôvodnú zamietol, primeraným spôsobom odôvodnil. Nakoniec aj so žalobou napadnutého opatrenia žalovaného z 29. júla 2024 vyplývajú základné skutočnosti, na základe ktorých nepovažoval podnet žalobcu za opodstatnený. Týmto boli subjektívne procesné práva žalobcu plne dodržané a rešpektované.

31. Pre úplnosť, najvyšší správny súd mal z vlastnej rozhodovacej činnosti za preukázané, že žalobca proti rozhodnutiu z 13. mája 2024 o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci podal (okrem odvolania, čo je predmetom posudzovania v tu prejednávanej veci) aj správnu žalobu, o ktorej správny súd rozhodol uznesením z 28. mája 2025, sp. zn. 6S/35/2024 s tým, že správnu žalobu odmietol a žiadnemu z účastníkov konania nepriznal právo na náhradu trov konania. Žalobca uznesenie správneho súdu napadol kasačnou sťažnosťou, o ktorej rozhodol najvyšší správny súd uznesením z 29. júla 2026, sp. zn. 4Svk/8/2026 tak, že ním podanú kasačnú sťažnosť zamietol.

32. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, najvyšší správny súd námietky žalobcu uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako nedôvodné, keď tieto neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia správneho súdu. Z týchto dôvodov potom najvyšší správny súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

33. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší správny súd tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní úspech nemal, ich náhradu podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP nepriznal a žalovanému ich nepriznal z dôvodu, že nedošlo k naplneniu predpokladu plynúceho z § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 SSP.

34. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.